
Känslor i konflikt

Känslor i konflikt

De flesta av våra hästar har en bakgrund med -R eller +P, vilket kan göra de till vad som inom belöningsbaserade kretsar kallas för "crossover hästar". Hästarna har lärt sig att det medför obehag att göra fel. Därför kan det i början upplevas svårt att träna belöningsbaserat då hästen inte erbjuder något som går att belöna.

"Lika bra att göra så lite som möjligt och invänta kommandon för att slippa obehag" - Så har en del hästar lärt sig att tänka och dessa fenomen kan även uppstå när hästen blivit introducerad för godiset. Den vill göra något för att få det, men samtidigt är den rädd för att bli korrigerad eller bestraffad för det den erbjuder.

Ett tydligt exempel på detta är den silverbruna skäcken ni har sett på flera filmer i kursen. När han kom som träningshäst till Joanna insåg hon att mycket av hans tidigare träning upplevdes som förgiftad för honom. Det började redan när godiset kom in i bilden. Han är väldigt oral och har en stark drift till att tugga eller äta på saker, både när han leker men också när han behöver hantera en obehaglig situation. Han har då som många andra hästar fått sig en känga när de nafsar eller olovligt tagit för sig av godiset. Han var en sådan häst som man inte kunde ge godis för då blev han ett monster.

När godiset kom in i bilden syntes det tydligt att han hade två känslor i konflikt, hans nyfikenhet och glädje över att få något att tugga på skuggades av en rädsla för att bli bestraffad för just detta. Även när han skulle få godiset tog han det i rädsla för vad som kunde hända. Han reagerade därför ofta med att hugga efter godiset och visa stark frustration.

Han är också en nyfiken och livsglad häst som konstigt nog saknade framåtjudning och mod i rätt många situationer, speciellt uppsuttet. För att träna på hästens självsäkerhet börjar vi ofta med att kunna leda hästen från sidan eller till och med gå vid sadelläget eller bakom. Detta visade sig bli väldigt svårt. Vid närmare frågor om hans träning så har han där också ofta korrigerats när han försökt gå framför en människa. Han är som sagt egentligen pigg och nyfiken, men detta har tryckts tillbaka då han gång på gång tränats på att endast gå bakom. Här är inte problemet att han lärt sig gå bakom en människa, problemet är hur den träningen har påverkat honom och gjort att han då förlorat självförtroende och framåtjudning i lägen då han ska gå först.

När Joanna sedan kunde sitta upp så fanns ingen inneboende framåtanda som man kunde ta hjälp av. Skänklar svarade han på genom att stå still eller genom att backa. Man kunde känna hur han väntade på att ett spö skulle komma fram.

Även när vi kommit en liten bit på vägen, mycket med hjälp av en person på marken som han kunde följa och kommunicera med, så hängde allting på en skör tråd. Var han riktigt motiverad och glad kunde han svara på en normal skänkel, men började kravet höjas eller om han blev osäker för något annat, som när ryttaren tappade balansen, så försvann all förståelse för skänklar och inget kunde få honom att gå framåt. Inte ens att kasta morötter framför honom när

det var som värst.

Det kan därför ta tid innan crossover hästar vågar bli delaktiga, ta initiativ och bli aktiva i träningen.

Men det kan också bli tvärtom! Träning baserad på obehag kan ha tryckt ner hästens känslor och busfasoner som då skapar en "Pandoras box": när de inte längre bestraffas kommer alla önskade beteenden fram starkare än någonsin!

Vi kan dock lära hästen vad den ska göra, istället för att bestraffa den. Nu behöver inte hästen agera snällt av rädslan att bli bestraffad, hästen får istället en chans att lära sig vilket uppförande som *känns bra* och leder till bra saker.

När vi går över till belöningsbaserad träning vänder vi på hela hästens världsbild. Tidigare betydde obehag "fel" och frånvaro av obehag betydde "rätt". För en klickertränad häst betyder belöningen "rätt" och utebliven belöning betyder "fel". Det tar såklart ett tag innan hästen har lärt sig dessa nya spelregler.

Så när hästen vill ha godiset och vill göra rätt, så kan det vara känslor i konflikt som håller tillbaka hästen som gör att den inte kan utföra det du hade tänkt dig. Speciellt om det är vi själva som har tränat hästen med obehag tidigare, i just den paddocken och i den utrustningen. I övergångsperioden kan crossover hästen ha starka känslor i konflikt och det kan leda till rätt extrema beteenden. Men tiden läker dem själsliga såren och fortsatt positiv träning utan konflikter gör hästen trygg och tillitsfull bara den får lite tid i övergången.

Hur är det med oss själva då? Vi kan också ha känslor i konflikt som crossover tränare! Det kan vara otroligt svårt att sluta straffa hästen när den gör fel, det kommer som en reflex och det känns bra när vi lyckas. Försök vara ödmjuk mot både dig själv och din häst och låt processen ta tid hos er båda.